

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 70/2017-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. februára 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom [REDACTED], [REDACTED], vo veci namietaného porušenia jeho základného práva garantovaného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd konaním a uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20 Co 394/2015 z 30. júna 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] odmieta pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 9. decembra 2016 sa [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“) domáhal zrušenia prvého výroku v záhlaví označeného uznesenia Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) z dôvodu tvrdeného porušenia jeho práv definovaných v uvedených článkoch a z dôvodu, že sudkyňa Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) [REDACTED] nebola vylúčená z opätovného prejednávania jeho veci po tom, ako bolo uznesenie okresného súdu zrušené a vec vrátená na ďalšie konanie okresnému súdu.

2. Sťažovateľ krajskému súdu vytkol, že nevytlúčil namietanú sudkyňu, ktorá bude konať a rozhodovať v jeho veci, aj napriek tomu, že jej zo strany žalovaného mesta bola poskytnutá výhoda, a to bezplatné zriadenie vecného bremena.

3. Bližší obsah napadnutého rozhodnutia, ako i priebeh konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, netreba podrobnejšie rekapitulovať, lebo sú účastníkom konania i ústavnému súdu dostatočne známe.

4. Formálne udržateľná sťažnosť bola podaná včas osobou oprávnenou a riadne zastúpenou. Na jej prerokovanie by bol ústavný súd príslušný za splnenia aj ostatných podmienok konania.

5. Ústavný súd preto posúdil obsah sťažnosti a dospel k záveru, že táto predstavuje zjavne neopodstatnený návrh v zmysle ustanovenia § 25 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Toto ustanovenie v záujme racionality a efektivity konania pred ústavným súdom dáva tomuto súdu právomoc posúdiť „prijateľnosť“ návrhu ešte pred tým, ako dospeje k záveru, že o návrhu rozhodne meritórne nálezom, pričom ide o špecifickú a relatívne samostatnú časť konania, ktorá nemá charakter konania kontradiktórneho, kedy ústavný súd môže obvykle rozhodnúť bez ďalšieho, len na základe obsahu napadnutého súdneho rozhodnutia a údajov obsiahnutých v samotnej ústavnej sťažnosti. Ak potom smeruje sťažnosť proti rozhodnutiu všeobecného súdu, považuje ju ústavný súd za neprípustnú či zjavne neopodstatnenú vtedy, ak napadnuté rozhodnutie nie je vzhľadom na svoju povahu, namietaným vadám či vadám konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, spôsobilé porušiť označené práva sťažovateľa, t. j. keď sťažnosti chýba ústavnoprávna dimenzia.

6. Právomoc ústavného súdu je založená výlučne na prieskume rozhodnutia z hľadiska dodržania ústavnosti, t. j. či v konaní, resp. v rozhodnutí ho završujúcom, neboli porušené ústavnými predpismi chránené práva a slobody účastníka tohto konania,

či konanie bolo vedené v súlade s ústavnými princípmi, či postupom a rozhodnutím všeobecného súdu nebolo zasiahnuté do Ústavou Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) zaručených práv sťažovateľa a či ho možno ako celok považovať za spravodlivé.

7. Námietky, ktoré viedli sťažovateľa k záveru, že bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces nestranným súdom, sú *prima facie* nespôsobilé spochybnit' ústavnosť napadnutého uznesenia krajského súdu a sú len akýmsi pokusom vybrať si „vhodného sudcu“.

8. Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že rozhodnutie nadriadeného súdu o námietke zaujatosti proti sudkyňi namietaného súdu spadá výlučne do právomoci tohto všeobecného súdu a polemika s jeho postupom tak zásadne – aspoň v tomto prípade – nemá ústavnoprávny rozmer. Pridržiavajúc sa svojej judikatúry ústavný súd poukazuje na to, že základné práva na súdnu ochranu (siedmy oddiel ústavy) „sú výsledkové“, to znamená, že im musí zodpovedať proces ako celok, a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude zákonné a spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (m. m. II. ÚS 155/08, III. ÚS 33/04, a pod.). Aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vyplýva, že tento súd tiež overuje, či konanie ako celok bolo spravodlivé podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných práv a slobôd (ďalej len „dohovor“) (Komanický v. Slovenská republika zo 4. 6. 2002 a pod.).

9. Z dosiaľ uvedeného vyplýva, že podľa platnej právnej úpravy konania pred všeobecnými súdmi a judikatúry všeobecného súdnictva sú závažné procesné pochybenia všeobecných súdov (vrátane porušenia základných práv podľa čl. 46 a nasl. ústavy) dôvodom na podanie odvolania [§ 356 a nasl. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“)], prípadne (za splnenia zákonom ustanovených podmienok) aj na podanie dovolania [§ 420 písm. e) CSP (pozri napr. II. ÚS 595/2013, IV. ÚS 26/04, ale aj *mutatis mutandis* II. ÚS 130/02, IV. ÚS 31/03)].

10. Pokiaľ podľa názoru sťažovateľa krajský súd napadnutým uznesením rozhodol zjavne neodôvodnene a arbitrárne a vo veci samej bude rozhodovať sudkyňa, ktorá mala byť podľa objektívneho posúdenia jej pomeru k účastníkom konania alebo k ich zástupcom

z ďalšej účasti na prerokúvaní veci a rozhodovaní vylúčená, potom sa jeho sťažnosť podaná ústavnému súdu javí ako predčasná, keďže v ďalšom konaní v merite veci pred všeobecnými súdmi môže sťažovateľ postupovať už uvedeným spôsobom a domáhať sa ochrany svojich práv podaním odvolania proti rozhodnutiu prvostupňového súdu, prípadne dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu. V tomto prípade teda v predmetnom konaní existuje „iný súd“, a to krajský súd, resp. Najvyšší súd Slovenskej republiky, povelaný na poskytnutie ochrany základným právam sťažovateľa. V tejto súvislosti odkazuje ústavný súd na identické závery, ktoré vyslovil v obdobných veciach (napr. II. ÚS 342/2014, II. ÚS 165/2015).

11. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje aj na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 153/96 z 21. augusta 1997 a sp. zn. 6 Cdo 210/2010 z 20. apríla 2011, v ktorých sa *inter alia* uvádza: „*Neexistencia žiadneho rozhodnutia alebo existencia právoplatného rozhodnutia nadriadeného súdu o tom, že sudca je alebo nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí, nebráni dovolaciemu súdu pri skúmaní podmienok prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 237 písm. g) OSP [toho času § 420 písm. e) CSP, pozn.] posúdiť túto otázku samostatne a prípadne i inak, než ju posúdil nadriadený súd súdu procesnému, ktorý vo veci rozhodoval, ak v námietke boli uvedené nové skutočnosti.*“

Ústavný súd preto zastáva názor, že v posudzovanej veci sťažovateľa je sťažnosť podaná predčasne, a preto je neprípustná.

12. Ústava ani zákon o ústavnom súde nepripúšťajú, aby účastník konania, domáhajúci sa ochrany svojich základných práv sám rozhodol o tom, či sa jej bude domáhať v konaní pred všeobecnými súdmi alebo ústavným súdom. Naopak, z čl. 127 ods. 1 ústavy zjavne vyplýva, že pred podaním sťažnosti ústavnému súdu musí účastník konania vyčerpať všetky riadne i mimoriadne opravné prostriedky, resp. iné prostriedky nápravy, ktoré sú mu dostupné v konaní pred všeobecnými súdmi.

13. Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy pri jej

predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre neprípustnosť.

14. Vo vzťahu k námietke porušenia práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením ústavný súd uvádza, že z judikatúry ESĽP vyplýva, že konanie o námietke zaujatosti nezávislé na konaní, v ktorom bola námietka uplatnená, sa týka predovšetkým procesných práv účastníka konania a netýka sa civilných práv a záväzkov podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Aj keď konanie o námietke zaujatosti môže mať vplyv na konanie vo veci samej, ide o nedostatočné spojenie a vzdialené následky, aby mohol čl. 6 ods. 1 dohovoru vstúpiť do hry, a preto čl. 6 ods. 1 dohovoru je na takéto konanie neaplikovateľný (pozri Schreiber and Boetsch v. Francúzsko, č. 58751/00, rozhodnutie ESĽP o prijateľnosti z 11. 12. 2003; Mianowicz v. Nemecko, č. 37111/04, 55440/07 a č. 55443/07, rozhodnutie ESĽP o prijateľnosti z 19. 5. 2009, oddiel 1a).

15. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. februára 2017